

**בס"ד יד' תמוז ה'תשע"ז**  
 הדלקת נרות - 19:31  
 צאת השבת - 20:22  
 רבנו תם - 21:17  
 שעון קיץ - לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

**שנה שבע עשרה - עלון מס' 873**  
 @ השבת מכריזין על תענית יז' בתמוז,  
 שיחול ביום שלישי. סיום הצום 20:13.  
 @ ביום ראשון טו' תמוז, הילולת "אור החיים הקדוש",  
 רבינו חיים בן עטר זיע"א.



# אברהם יגל

לע"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל  
 לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל ובפרט לאברהם יגל בן רעות



מפטייין: "והיה שארית"  
 (מיכה ה')  
 מרתק - ראו בעמוד 2  
 סיפור מההפטרה

## פרשת בלק

**מפטייין: "והיה שארית"**  
 (מיכה ה')  
 מרתק - ראו בעמוד 2  
 סיפור מההפטרה

**מפטייין הפרשה:**  
 בלק מלך מואב שולח שליחים אל בלעם בן בעור, כדי שיקלל את בני ישראל.  
 בלעם מסרב בתחילה, כיוון שה' לא מרשה לו.  
 אתונו של בלעם מדברת, בדרכו אל בלק.  
 בלעם אומר לבלק כי אינו יכול לקלל את בני ישראל כרצונו, אלא כפי רצון האלוקים.  
 בלעם הולך ל-3 מקומות שונים ומנסה לקלל את ישראל, אך בכל פעם יוצאת מפיו ברכה.  
 בלעם מייפץ לבלק להחטיא את עם ישראל, ועל ידי כך יאונה להם רע (זמרי והעם חוטאים, נענשים, ופנחס עוצר המגיפה).  
**"וירא בלק בן זפורה"**  
 למה נקרא שמו בלק? שבא ללוק את דמם של ישראל. בן צפור שעף עליהם כצפור לקללם (בעל הטורים)  
**"לקוב אויבי לקחתיך... והנה ברכת ברך..."**  
**"לקב"** בגימטריא 132, כמספר הימים בשנה שאין אומרים בהם תחנון. **"בדך"** בגימטריא 222, כמספר הימים בשנה שאומרים בהם תחנון. ביקשתיך לקלל את הימים השמחים, ואתה ברכת גם את הימים שאומרים בהם תחנון.  
**"כי ידעתי את אשר תברך מבורך ואשר תאיר יאיר"**  
 כך אמר בלק לבלעם, ואם כך, מדוע לא מבקש מבלעם שיברך אותו וממילא ישראל לא יוכלו להזיק לו? אלא כך הוא דרכם של שונאי ישראל, שמרוב שנאתם לישראל אין הם רוצים בטובת עצמם אלא רוצים לרמוס כמה שיותר את ישראל ח"ו. (על התורה)  
**"הנה עם יצא ממצרים"**  
**"הנה"** לשון שמחה ובא לרמוז שיצאו ממצרים בזכות השמחה שע"י השמחה יוצאים מכל הצרות. 'עם' בטעם שופר הולך 'יצא' בשופר מהופך הרומזים לתשובה, לרמוז שגם בזכות התשובה יצאו ממצרים. ה'נה עם יצא ר"ת בגימ' 'פה' = 'מילה' (85) לרמוז שלא שינו לשונם.  
**הנה עם יצא ממצרים ס"ת בגימ' 'אלקים' (86), לרמוז שה' הוציא אותנו ממצרים.**  
**"וישלח לבלעם ולשרים אשר אתו"**  
 למה היה צריך לשלוח גם לשרים? אלא שידע בלק שאם ישלח לבלעם לבד לא יתן כלום לשריו כי הוא בטבעו קמצן גדול.  
**הסידור ממשל מדרג עמי!** העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן. ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת" ו-"חידוש": <http://www.hidush.co.il/> <http://ladaat.info/>

**פינת הניבים והפתגמים**  
**כבשת הרש = מעט רכושו של העני שגם אותו מתנפלים לגזול ממנו.**  
**דוגמה:** עקול הכינים אצל האלמנה הקשישה הוא גזלת כבשת הרש.  
**מקור:** "וישלח ה' את-נתן אל-דוד ויבוא אליו ויאמר לו: שני אנשים היו בעיר אחת, אחד עשיר ואחד רש. לעשיר היה צאן ובקר הרבה מאד, ולרש אין-כל כי אם-כבשה אחת קטנה אשר קנה ויחיה ותגדל עמו ועם-בניו וחדו. מפתו תאכל, ומכסו תשפה, ובחיקו תשקב ותהי לו כבת. ויבא הלך לאיש העשיר ויחמול לקחת מצאנו ומבקרו לעשות לארם הבא-לו ויקח את-כבשת האיש הרש ויעשה לאיש הבא אליו. ויחר-אף דוד באיש מאד ויאמר אל-נתן: תי-ה' כי בן-מות האיש העשה זאת, ואת-הכבשה ישלם ארבעתים ה אשר עשה את-הדבר הזה ועל אשר לא-חמל" [שמואל ב' יב] (ניבוכו)

**פינת הניבים והפתגמים**  
**כבשת הרש = מעט רכושו של העני שגם אותו מתנפלים לגזול ממנו.**  
**דוגמה:** עקול הכינים אצל האלמנה הקשישה הוא גזלת כבשת הרש.  
**מקור:** "וישלח ה' את-נתן אל-דוד ויבוא אליו ויאמר לו: שני אנשים היו בעיר אחת, אחד עשיר ואחד רש. לעשיר היה צאן ובקר הרבה מאד, ולרש אין-כל כי אם-כבשה אחת קטנה אשר קנה ויחיה ותגדל עמו ועם-בניו וחדו. מפתו תאכל, ומכסו תשפה, ובחיקו תשקב ותהי לו כבת. ויבא הלך לאיש העשיר ויחמול לקחת מצאנו ומבקרו לעשות לארם הבא-לו ויקח את-כבשת האיש הרש ויעשה לאיש הבא אליו. ויחר-אף דוד באיש מאד ויאמר אל-נתן: תי-ה' כי בן-מות האיש העשה זאת, ואת-הכבשה ישלם ארבעתים ה אשר עשה את-הדבר הזה ועל אשר לא-חמל" [שמואל ב' יב] (ניבוכו)

**הסידור ממשל מדרג עמי!** העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן. ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת" ו-"חידוש": <http://www.hidush.co.il/> <http://ladaat.info/>

**"והוא רוכב על אתונו, ושני נערי עמו"**  
 במסכת אבות נאמר: "כל מי שיש בידו שלושה דברים הללו- מתלמידיו של אברהם אבינו: נפש שפלה (מסתפק במה שיש לו) עין - טובה (הכוונה שאינו מקנא באחרים) רוח נמוכה (בעל ענוה וצנוע) אבל מי שיש בו: עין רעה (שמקנא בחברו) רוח גבוהה (מתנשא בגאוה על סביבתו) ונפש רחבה (בעל תאוה)- "מתלמידיו של בלעם הרשע". על מאמר זה אומר בעל "חידושי הרי"ם" דבר מעניין במיוחד: הרי בשני המקרים, גם אצל אברהם וגם אצל בלעם מופיעים שני נערים. אצל בלעם נאמר: "והוא רוכב על אתונו, ושני נערי עמו" ואצל אברהם אבינו כתוב: "ויקח את שני נערו אתו" במילה נער- ישנו רמז לשלוש התכונות המנוגדות אצל שני האישים: נער-ראשי תיבות: נפש, עין, רוח. אצל אברהם: נפש שפלה, עין טובה, רוח נמוכה. ואילו אצל בלעם: נפש רחבה, עין רעה, רוח גבוהה. על פי הסבר זה כל אחד מהאישים לפני יציאתו לדרך לקח אתו את תכונותיהם הנפשיות. אברהם למלא את רצון ה' ואילו בלעם, להפך את רצון הקב"ה.

**"בניד כשתילי זחלים" - חינוך**  
**חינוך בחופש הגדול**  
 בחודשי הקיץ, עם סיום שנת הלימודים ותחילתו של החופש הגדול, קיימת עלייה חדה בפגיעות בקרב ילדים ובני נוער, בעיקר מהתייבשות, טביעות, נפילות מגובה, מאופניים וקורקינט. חשוב לחנך את הילדים בנושאים מסויימים: להקפיד על הגנה מפני השמש, לשמור על כללי בטיחות בפעילויות המאפיינות את החופש הגדול, ולנקוט באמצעי זהירות ומניעה מפני סכנות הקיץ.  
**סכנת טביעה:** יש להקפיד על השגחה צמודה על ילדים עד גיל 5 שנים, כאשר מבליים בים ובבריכה, וכן להקפיד על שימוש במצופים גם בגילאים הגדולים יותר.  
**רכיבה על אופניים וקורקינטים:** בכל יציאה לרכיבה על אופניים, קורקינט ורוטרבליידס, יש להקפיד לחבוש קסדה ומגני מרפקים וברכיים.  
**חשיפה לשמש:** בכל יציאה לים, לבריכה, או לטיול בטבע, יש להקפיד על חבישת כובע למניעת מכת שמש ולהשתמש באמצעי הגנה על העור.  
**נפילות מגובה:** כדאי להרחיק מחלונות ורהיטים ולא לאפשר לשחק על גגות ומרפסות, אלא בהשגחת מבוגר.

<p><b>כל הישועות והברכות</b>                  ליוכבד מנבית ליעקב וזרית קולקטר שתרומו לסעודה הרביעית בלויין זכות השיעור בלויין זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל תגן בעדם שיתברכו ברפואה שלימה, בפרנסה טובה, שיתמלאו כל משאלות ליבם לטובה וירוו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם. להבדיל לעיני אליעזר בן יעקב ז"ל</p>	<p><b>רפואה שלימה</b>                  לרבקה ישר בת ביבי הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרני"ב אבריה ושסי"ה גידיה רפואת הנפש ורפואת הגוף ולשנים רבות עם בעלה נאג"י הי"ו</p>	<p><b>מרכה והצלחה</b>                  למנשה ודבורה יצחק פור שיזכו בפרנסה טובה, רפואה שלימה, אושר ושלווה. יתגשמו כל משאלות ליבם לטובה ולברכה, לאורך שנים רבות טובות ונעימות וירוו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם.</p>	<p><b>מרכה והצלחה</b>                  לאילן ובה שבע טוישן שיזכו בפרנסה טובה, רפואה שלימה, אושר ושלווה. יתגשמו כל משאלות ליבם לטובה ולברכה, לאורך שנים רבות טובות ונעימות וירוו נחת ושלווה ויזכו לבן זכר</p>	<p><b>שיעור התורה הגדול בתבל</b>                  ארגון "אברהם יגל" משדר בלויין בכל מוצאי שבת את שיעורו של הראשון לציון הרה"ג יצחק יוסף שליט"א בבית הכנסת "אוהל מועד" בשעה 21:30 השיעור יוקרן על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים סעודה רביעית, בחסות "בית הלחם"</p>
---	--	--	--	--

<p><b>קול חן וקול אלה</b>                  מזל טוב ואיחולים לבביים לצי"ן ושרה לארי הי"ו לנדרין ועופרה חיים הי"ו לנישואי אבי"ם עם עטרה מנבית יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו להמשיך את מסורת הבית המפואר. "ענני הגפן בענני הגפן דבר נאה ומתקבל"</p>	<p><b>מרכה והצלחה</b>                  ישראל ושלומית רבי"ו שיזכו בפרנסה טובה, רפואה שלימה, אושר ושלווה. יתגשמו כל משאלות ליבם לטובה ולברכה, לאורך שנים רבות טובות ונעימות וירוו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם.</p>	<p><b>מרכה והצלחה</b>                  מיכאל וזנה יוספי שיזכו בפרנסה טובה, רפואה שלימה, אושר ושלווה. יתגשמו כל משאלות ליבם לטובה ולברכה, לאורך שנים רבות טובות ונעימות וירוו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם.</p>	<p><b>רפואה שלימה</b>                  ליו"א (פרג') בן רחמים כהן הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו ושסי"ה גידיו. שיחזור לאיתנו הראשון ויזכה לשנים רבות. נא להתפלל לרפואתו</p>	<p><b>קול חן וקול אלה</b>                  מזל טוב ואיחולים לבביים לנחום ורבקה חג'בי הי"ו לחי וסופיה מזוז הי"ו לנישואי דוד עם הדר מנבית יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו להמשיך את מסורת הבית המפואר. "ענני הגפן בענני הגפן דבר נאה ומתקבל"</p>
--	--	---	---	--

<p><b>למשפחת משיח</b>                  משתתפים בצערם בפטירת האב הצנוע <b>אליהו משיח</b> בן רחל ז"ל שלא תדעו עוד צער</p>	<p>לעיני הצנועה והענוה <b>רחל מוסאי</b> בת מרדכי וביבי ז"ל השבת פרשת "בלק" משמרה ב- 12:15 בבית המנוחה. ביום שני ט"ז תמוז עליה לבית העלמין בשעה 18:30 שתמליץ טוב בעד כל משפחתה</p>	<p>לעיני הצנוע והענו <b>יוסר יצחיה פור</b> בן אברהם ומרים ז"ל אזכרה ביום ששי כ"י תמוז בבית העלמין ב- 08:00 לעיני הצנוע והישר <b>אליעזר קולקטר</b> בן יעקב ורבקה ז"ל יחי תמוז פקידת שנתו שימליץ טוב בעד משפחתו</p>	<p><b>פרכות ואיחולים לפסיים</b>                  לכו"פ ואסתר אלי"ם להולדת הבן ני"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות. וברכה לבתיה, לאשר ולמשפחת עטר</p>	<p><b>קול חן וקול אלה</b>                  מזל טוב ואיחולים לבביים לירון וסיגלית הברו"ה הי"ו לנשואי יצחק עם שיריה מנבית יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה הקשר יפה ויזכו להמשיך את מסורת הבית המפואר. "ענני הגפן בענני הגפן דבר נאה ומתקבל"</p>
---	---	---	---	--

<p align="center"><b>שבת שלום זמבודך</b></p>	
<p><b>רפואה שלימה והחלמה מהירה:</b></p>	<p><b>לעילוי נשמות:</b></p>
<p>שלמה לארי בן מרים הי"ו משה נאמן בן מרים הי"ו אברהם נאמן בן מרים הי"ו ישראל פרג"י רפאל בן מרים הי"ו נהוראי-חנניה בן דינה ומיכאל הי"ו באבאי באבאי בן מורודי הי"ו יהונתן אריאלי בן שרה הי"ו סיגלית סמדר בת דינה מנבית</p>	<p>אברהם-יגל בן דעות הי"ו ניסים דויד בן שרה הי"ו שרה ביבי לארי בת רבקה מנבית נעימה שלומזדה בת מרים מנבית חנה דויד בת שרה מנבית דינה מוסאי בת חנה מנבית לידה הרוני בת מרי מנבית דליה נסימי בת גורגיה מנבית</p>
<p align="center">ובכללם לרפואת כל חולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.</p>	

## ”אל תקרי הליכות אלא הלכות”

### הלכות ארבע הצומות

**א'** - נאמר בזכריה: ”כה אמר ה' צבאות, צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי, יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה ולמועדים טובים. ופירשו חז”ל, **צום הרביעי זה צום י”ז בתמוז**, כי חודש תמוז הוא הרביעי לחודש ניסן. **צום החמישי, זה צום תשעה באב**, כי החודש אב הוא החמישי לחודש ניסן. **צום השביעי, זה צום גדליה** שחל בשלשה בתשרי, ו**צום העשירי, זה צום עשרה בטבת**. וכל ישראל מתענים בימים אלו מפני הצרות שארעו בהם, כדי לעורר ולפתוח הלבבות לדרכי התשובה, ויהיה זה זכרון למעשינו הרעים ולמעשה אבותינו שהיו כמעשינו עתה עד שגרמו להם ולנו אותם הצרות, שבזכרון דברים אלו נשוב להיטיב מעשינו, כמו שנאמר: והתוודו את עוונם ואת עוון אבותם.

**ב'** - חמישה דברים אירעו ביום י”ז בתמוז: **נשתברו הלוחות, בטל התמיד, הובקעה העיר בתקופת חורבן הבית השני, שרף אפוסטמוס את התורה, והעמיד צלם בהיכל**.

**ג'** - הכל חייבים להתענות בארבעה הצומות הללו, ואסור לפרוץ גדר. ואין הדבר תלוי ברצון הקהל.

**ד'** - כל הצומות הללו מותרים ברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה, חוץ מתשעה באב. ומותר להתרחץ בחמין בימי הצומות, והמחמיר תע”ב.

**ה'** - מי ששכח ובירך ביום התענית על דבר מאכל, או משקה, יטעם ממנו משהו כדי שגרוננו ינהה.

**ו'** - המתענה תענית צבור צריך לומר **”עננו”**, בין בשחרית בין במנחה, באמצע שומע תפלה ובמקומות שנוהגים לומר **”עננו”**, בשומע תפלה בכל התפילות, גם בערבית של ערב התענית אע”פ שאין מתענים מהערב, מנהגם נכון על פי ההלכה.

**ז'** - אם שכח ולא אמר **”עננו”** עד שאמר **”ברוך אתה ה'”** כדי לחתום **”שומע תפלה”**, אינו רשאי לסיים **”למדני חוקיך”** כדי שיוכל לחזור ולומר **”עננו”**, אלא יסיים תפלתו ויאמר **”עננו”** מבלי חתימה בסוף **”אלקי נצור”**. אבל בין ברכת **”שומע תפלה”** ל**”ירצה”**, אין לומר **”עננו”**, דהוי הפסק.

**ח'** - יחיד שמתפלל תפילת שמונה עשרה עם חזרת השליח ציבור, אף על פי שאומר עמו כל סדר הקדושה, אינו אומר עמו **”עננו”** בין גואל לרופא, לא ב- **”שומע תפלה”**.

**ט'** - מוציאים ספר-תורה בשחרית ובמנחה וקוראים בפרשת **”ויחל”** שלשה עולים. אדם שלא מתענה אין לו לעלות לקריאת ספר-תורה.

**י'** - הכהנים נושאים כפיהם גם במנחה. וכהן שאינו מתענה לא ישא כפיו, ויצא לחוץ בעת נשיאת כפים.

**יא'** - פשט המנהג בארץ ישראל שמניחים תפילין בתעניות צבור **בשחרית בלבד**. ויש שנהגו להניח תפילין גם במנחה של תעניות צבור, כדי להשלים מאה ברכות, אך לא ראינו כיום שנהגו כן בארץ ישראל, והנח להם לישראל.

**יב'** - מעיקר הדין מותר לעשות חופה בתעניות צבור אף בשחרית, כגון בצום גדליה, עשרה בטבת וצום י”ז בתמוז. עדיף יותר לעשות החופה במוצאי הצום לאחר צאת הכוכבים.

**יג'** - הישן שנת קבע (חצי שעה) בליל התענית וקם לפני עלות השחר, אסור לו לאכול ולשתות - אלא אם התנה לפני כן.

**יד'** - חולה שאין בו סכנה, פטור מלהתענות. וכן חולה שנרפא אך עודנו חלש, כל זמן שיש חשש שאם יצום יחזור לחוליו, פטור מלהתענות. וכן זקנים ותשושי כח שמצטערים בתעניתם, פטורים.



### הידעת? סיפור מההפטרה

#### הפסרת בלק: מפטירין מיכה ה' פ' - ו'

**בפרשתנו**: בלק מלך מואב פונה לבלעם לקלל את עם ישראל, ובלעם נחשב בעיני חז”ל בגודלו כמשה רבנו בנבואתו. ההבדל ביניהם שה' נגלה למשה פנים בפנים ובכל זמן, לעומת זאת לבלעם ה' נגלה רק בלילה. בלעם מבקש רשות מהקב”ה ללכת עם שרי בלק לקלל את ישראל, אך רק בפעם השניה ה' מתרצה. כשבלעם הולך עם שרי מואב ה' כועס, והרי ה' נתן לו רשות ללכת: אלא ה' נתן לבלעם רשות ללכת **איתם** ביחד ז”א אחד ליד השני ולא התיר לו ללכת **עמהם** בדעה אחת וכתוב שבלעם הלך עם שרי מואב ולא איתם **”בדעה שווה איתם”** (רש”י). בלק כועס על בלעם שלא רק שלא קילל אלא בירך את עם ישראל. בסוף בלעם הרשע מייעץ לבלק לשלוח את בנות מואב לזנות עם ישראל כי ה' שונא זימה ולא רק שהחטיאו את העם בזנות אלא שכנעו את העם בעורמה לעבוד לבעל פעור. **”ויחר-אף ה' בישראל”**. **בהפטרה**: מיכה הנביא מפרט את הטובות שעשה ה' לעם ישראל, ומזכיר לעם את הנאמר בפרשתנו: **”עמי, זכור נא מה יעץ בלק מלך מואב, ומה ענה אותו בלעם בן בעור, מן השיטים עד הגלגל, למען דעת צדקות ה'”**. המפרשים שואלים מה הצדקות אשר עשה ה' **”מן השיטים עד הגלגל”**? הרד”ק מפרש **”בשיטים”** שה' לא עשה כלה בבני ישראל על חטא בנות מואב **”וחמלתי עליכם כי חטאתם חטאה גדולה”**. ועוד חסד גדול ה' עשה עם ישראל שלא כעס כל הימים שהיה בלעם חי שנאמר **”ומה אזעם לא זעם ה'”** וחכמנו למדו מהפסוק **”ויודע דעת עליון”** שיודע בלעם לכוין מתי הקב”ה כועס. לסיים מה הנביא מייעץ לעם ישראל **”הגיד לך אדם מה טוב ומה ה' דורש ממך כי אם עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם אלוהיך”** פרוש: מה ה' דורש ממך? **”עשות משפט”** זה קיום המצוות בין אדם למקום. **”ואהבת חסד”** זה גמילות חסדים בין אדם לחברו. והעיקר הוא **”והצנע לכת עם אלוהיך”** על תתגאה על קיום המצוות, וגמילות חסדים. במסכת מכות כדי ע”א **”דרש ר' שמלאי שש מאות ושלש עשרה מצוות נאמרו למשה בסיני בא דוד והעמידן על אחת עשרה, בא ישעיהו והעמידן על שש, בא מיכה והעמידן על שלוש, בא חבקוק והעמידן על אחת”**. גם הלל וגם ר' עקיבא העמידו על אחת **”ואהבת את ה' אלוהיך זה כלל גדול בתורה”**. כשאוהבים את ה' בכל הלב אזי מקיימים את כל המצוות החוקים והמשפטים אשר צווה ה' אתנו. וזה שאמר מיכה שהעיקר **”והצנע לכת עם אלוהיך”** בצנעה ובהכנעה הן כלפי אדם והן כלפי שמיא. (בברכת השם ג.י.פ.)

## " ואבותינו סיפרו לנו "

**הייחוס של סוחר הדגים** (מבוסס על מעשה שהיה)

נפח משמעותי. פינקלשטיין הפך לרב גדול ומפורסם שרבים שיחרו לפיתחו ובאו לשמוע ממנו תורה ומוסר. כספי המעשר של כחלי הועילו לשפר את אורחות חייו, הצריף הוחלף בבית רחב-ידיים ובסמוך הוקם לו מבנה של כולל אברכים.

ההצלחה של הרב אהרון חיים פינקלשטיין היתה מקבילה להצלחותיו הכלכליות של הסוחר אברהם כחלילי, או אולי ההיפך. "כן, אני יודע" אמר כחלי לרעייתו: "בזכות הרב פינקלשטיין אני רושם לעצמי את ההצלחה המזהירה מסוחר קרפיונים קטן, לחברת ענק המגלגלת מליונים".

בבית הכנסת בעיירה, שכבר הרחיב כחלילי, הם ישבו זה לצד זה. "בצל החוכמה, בצל הכסף".

לאחר 4 שנים בערב יום כיפור, הבחין הסוחר כחלי כי הרב פינקלשטיין אורז מטלטלו ופניו דרומה. מונת גדולה ניצבה סמוך לבית וילדי המשפחה מתיישבים בה.

"לאן נוסע הרב?" אני הולך לעשות את יום הכיפור במחיצת רבי ומורי האדמו"ר מסצ'וואן! השיב הרב פינקלשטיין. "יש לך רב?" תמה סוחר הדגים. "מעניין."

הייתי שמח להכיר אותו" אמר ועשה. מיד לאחר יום הכיפור נסע הסוחר כחלי להכיר את האדמו"ר, רבו ומורו של הרב פינקלשטיין. ענינו אורו. בית הכנסת של חסידות סצ'וואן היה ענק ומרוהט להפליא. מאות רבות של חסידים סבבו סביב רבם הנערץ וגמנו בצמא דברותיו. כחלי היה מוקסם מהעושר, מהגדלות, מהייחוס.

כשהוא חזר לעיירה משהו השתנה בקרבו. "אני מעדיף לתת לאדמו"ר צדקה, הוא הרי גדול פי כמה מהרב פינקלשטיין... הוא צאצא של אדמו"רים, ענק בתורה... ואני אוהב להחזיק לומדי תורה" כך הרהר כחלי.

מבלי הודעה מוקדמת - חריקות בעסקים... הזמנות שנראו סגורות הרמטי עם רווח גדול בצידן, נדחו על ידי לקוחותיו הוותיקים. מס הכנסה עשה ביקורת על חשבונותיו. הבנקים החלו לקצץ לו אשראי. המחאות חזרו. כחלי נאלץ לצמצם עסקיו. קשרי המסחר עם הקיבוצים קופדו, כחלי חזר לחנות הקטנה בעיירה. מוכה וחבול כשחובות עתק משתרגים על צווארו. שנה אחר כך הוא סגר את חנותו מחוסר קליינטים, והפך לחסר כל, חי מהיד אל הפה, בקושי.

ערב יום כיפור שלוש שנים אחרי. כחלי סוחר הדגים לשעבר מבחין ברב פינקלשטיין מלווה בעדת חסידיו. הוא מרגיש לפתע ניצוץ של געגועים המפלח את ליבו. "ריבונו של עולם" הוא מהרהר בלבו "כשתמכתי ברב פינקלשטיין עסקי צמחו למימדים דמיוניים, כשעברתי לתמוך באדמו"ר שלו, צנחתי לאשפתות". הוא רץ לעבר הרב לחץ ידו בחום רב וביקש לשוחח עמו ביחידות.

"יסביר לי הרב מדוע נפלתי עד שאין לי פרוטה לפרוטה?" הרב ליטף בעיניים אוהבות את מיטיבו העצוב ואמר "אתה באמת רוצה לדעת? לא תיפגע אם אסביר לך מה קרה כאן?... "לא אפגע. אני סקרן עד שורשי שערותי".

"ובכן ידידי איש החסד. כשהכרת אותי לפני שנים רבות, הבחנת בתפילותי, בלימודי, ולבך נקשר אלי. לא חקרת מי אני, מה הייחוס שלי, ומה חשיבותי. נהגת בתמימות, והקב"ה הבחין בטוהר כוונותיך, ולא דדק אחריתך ואחר יחוסך ונתן לך שפע כלכלי עצום. אבל לפני שלוש שנים, כשגמלה בליבך ההחלטה להעדיף את האדמו"ר הצדיק שלי, כי הוא חשוב ומפורסם ומיוחס, אז הקב"ה שינה הנהגתו כלפיך, והחל גם הוא לבדוק בייחוס שלך. וכשהוא גילה שאתה סוחר דגים קטן, בן סוחר דגים קטן, בן סוחר דגים קטן, הוא החליט שאם זה הייחוס שלך, אז כדאי להחזירך למקומך הראשוני, כי מי שבדק בייחוס ובחשיבות, בודקים גם בייחוס שלו..."

הרב פינקלשטיין אימץ בחום את כחלי וחיבר אותו לכולל האברכים שלו, שם שקד כחלי על תלמודו. (קובי לוי)

מר אברהם כחלילי המכונה כחלי, היה סוחר דגים מבריכות הדגים של קיבוצי הצפון. כחלי היה מומחה בעולמם של הקרפיונים. הימים, ימי שנות החמישים, ימי הצנע המסוגף, אנשים עמדו בתור בשביל חריץ גבינה, חתיכת מרגרינה וחצי קילו סוכר. אבל הבית היהודי, בעיקר בקרב עולי מדינות אשכנז שמר נאמנות לקרפיון שלו, אותו טחנו דק דק עם שאריות לחם שחור, ויצרו את הגפילטע-פיש, כמובן בסיוע פיסת גזר על גג הקציצה ושומן רוטט מסיבה.

כחלי הסוחר ניצב בחנותו ומכר קרפיונים. פרנסה? ברוך השם בשפע, למרות ימי המחסור.

תפילת שחרית ב"נץ" בבית הכנסת "סדר המידות" שבישוב הוא לא הפסיד וגם על מנחה וערבית הוא לא דיגל, אבל עד כאן. לימוד תורה ודקדוק בהלכות לא היו ברקורד שלו. בוקר אחד בעודו מקפל את תפיליו, מבחין כחלי באברך צעיר וגבה קומה המתפלל ברגש רב ופניו לוחטות מדבקות. מדי בוקר כאשר אחרוני המתפללים נטשו את בית הכנסת עדיין נותר האברך עומד בפינתו, ופיו כמונה מעות עוד שעה ארוכה.

יום אחד החליט כחלי להמתין במקום כדי לעקוב אחריו. לתדהמתו מיד כשסיים תפילתו פתח האברך גמרא והחל לעיין בה תוך ניגון ישיבתי מרטיט. זה נמשך שעות ארוכות. כשכחלי חזר מחנותו לפנות ערב, הלה עדיין ישוב היה מול הסטנדר מנגן בפיו ומעיין בספריו.

"הוא מוצא חן בעיני הבחור הצדיק הזה" הרהר סוחר הדגים, "מעניין היכן הוא מתגורר?"

מיד אחרי תפילת ערבית כחלי עקב אחרי האברך בחסות החשיכה. בצריף קטן ומט ליפול התגורר האברך הצעיר, וכחלי הביט פנימה דרך החלון ונידח, העניות חגגה... שלושת עולליו הקטנים ביקשו לחם, ואין. אמם נתנה להם כפית סוכר וביקשה להרגיעם.

כחלי הרגיש שליבו נצבט "אני חייב לעזור ליהודי הצדיק, הוא פשוט עני ואביון, אבל אין ספק שהוא גדול בתורה ובחר בדרך זו כדי להתעלות... אבל ליבי ליבי על ילדיו הקטנים ואשתו..."

אהרון חיים פינקלשטיין סיים את תפילת השחרית, חלץ את תפיליו, קיפלם ופתח את תיק הקטיפה. ידו נתקלה בשלוש מטבעות. הוא תמה. מי הכניס לכאן כסף? מדובר בסכום נאה למדי, שמספיק לרכישת שני לחמים שחורים, ליטר חלב וכמה גבינות. פינקלשטיין מעדיף לשמור את הכסף בכיסו, אולי מישהו איבדו בטעות...

כך גם ביום השני, והשלישי, והרביעי. האברך הבין שיש בסביבה מישהו שרוצה להיטב עמו, אבל מי? למחרת נפתרה התעלומה. הוא סיים את תפילת ה- 18 קצת מהר מן הרגיל והבחין בסוחר הדגים המשלשל לכיס תפיליו מספר מטבעות. "תבין אותי ידידי הצעיר" התפתל כחלי סוחר הדגים "אתה בשבילי איש צדיק, אני מאד מעריך את תפילתך ולימוד תורתך. דומני שאתה זקוק לפרנסה. בשבילי זה כסף קטן... תחשוב שאני שותף שלך..."

התמימות של סוחר הדגים שבתה את ליבו של האברך והם נפרדו בלחיצת יד חברית. הם שותפים. וכמו בסיפורים הטובים, עסקיו של אברהם כחלילי החלו לפרוץ, ימה וקדמה צפונה ונגבה. לפתע פתאום זרמו לעברו הזמנות קרפיונים כמעט מכל עיר בישראל. הוא רכש טנדר ועוד טנדר, גייס מספר עובדים והרחיב את חנותו. זמן קצר אחר כך פתח עוד מספר חנויות בערי השדה. לפתע ביקשו ממנו לא רק קרפיונים. גם דגי סלומון, וברקי, וטונה. ומה לא? בקיצור תוך עשר שנים "כחלילי דגים שמחים בע"מ" הפכה לחברת ענק פגלגלה סכומי עתק. ככל שזרם הכסף לחשבון הבנק של כחלי, גם התזרימים שהיפנה לאברך שלו פינקלשטיין החלו לקבל